

2 0 2 3

NOTULEN VRAGENUUR

Vragenuur – 16 november 2023

Vragenuur, gehouden op donderdag 16 november 2023 te 17.00 uur.

Voorzitter: de heer Te Hoonte.

Aanwezig zijn de leden: Bosch, Claasen, Dekkers, Hessel, Van Heuven, Koning, Meerdering, Van Steeg, Stylianou, Sungur en Vasters.

Voorts zijn aanwezig de commissieleden: El Abassi, Cornielje en Otto.

Namens het college zijn aanwezig: burgemeester Dijksma en de wethouders Eerenberg, Van Hooijdonk, Oosters en Schilderman.

Griffier: de heer Corten.

Opening van het vragenuur.

De **voorzitter**: Goedemiddag allemaal. Welkom bij het vragenuur van 16 november. Normaal gesproken zit ik hier niet, maar vanavond even wel. Ik ben Gertjan ter Hoonte en ik ben vandaag uw voorzitter, omdat sommige voorzitters vandaag vragen gaan stellen.

We hebben negen vragen, dus mijn verzoek aan iedereen is om dat een beetje op tempo te doen. U kent het concept: u stelt de vragen in twee minuten, u krijgt antwoord in maximaal drie minuten en daarna is er ruimte voor een aanvullende vraag van de niet-indieners, waarna de indiener een laatste vraag kan stellen.

De eerste set vragen komt van de heer Claasen van GroenLinks.

1. Mondelinge vragen van de fractie van GroenLinks over Lompe bomenkap bij Hof van Eden.

De heer **Claasen** (GroenLinks): Voorzitter! Het Hof van Eden ligt aan de Koningsweg. Het is een prachtig afgesloten terrein dat al jaren door vrijwilligers wordt onderhouden. Zij hebben daar een fantastische vegetatie tot bloei gebracht, met orchideeën en met rode-lijstsoorten. Ze waren onaangenaam verrast toen ze plotseling ontdekten dat op het terrein dat zij met een gebruikscontract van de gemeente hebben, een hele reeks bomen waren gekapt. Alle troep die daarbij is veroorzaakt, is achtergelaten. Men was gewoon door het hek het terrein op gereden. Vandaar de term "lomp".

Mede namens Jeroen Bart hebben wij de volgende vragen.

1. Klopt het dat het een actie was van of in opdracht van de gemeente?
2. Met welke opdracht is de kap of de ruïneeractie gestart?

Vragenuur van 16 november 2023

2

3. Hoe waardeert het college het jarenlange deskundige werk van de vrijwilligers?
4. Waarom heeft het college niet met hen overlegd voordat het aan de slag ging?
5. Wat gaat het college doen om te helpen deze puinhoop te herstellen?

De **voorzitter**: Dank. Ik merk wel op dat u de vragen echt net iets anders voorleest dan ze op papier staan. Het is wel de bedoeling dat we bij de tekst blijven. U hebt het als het ware al uitgesproken, maar ik denk dat het college er toch wel uitkomt.

Mevrouw **Schilderman** (wethouder): Voorzitter! Dank aan de heer Claasen die aandacht aan dit onderwerp besteedt.

Deze werkzaamheden zijn uitgevoerd in opdracht van de gemeente, omdat de gemeente verantwoordelijk is voor het beheer van de bomen. Dat betekent dat ze op deze plek aan de slag moesten, omdat de essen ernstig waren aangetast door de essentaksterfte. Echter, de wijze waarop deze werkzaamheden uitgevoerd zijn, past wat ons betreft niet.

Onze aannemers krijgen de opdracht om zo zorgvuldig en netjes mogelijk te werk te gaan. Dat is voor een gedeelte ook gebeurd. Er zijn onder andere rijplaten gebruikt om het gras te beschermen. Maar het terrein was ook wel moeilijk toegankelijk door de dichte begroeiing, bijvoorbeeld door bramen. Enige schade daarin was te voorzien bij deze omvangrijke werkzaamheden, maar we zien ook allerlei schade die niet noodzakelijk was. Wij hebben daarom met de aannemer een eerste plan gemaakt om het te herstellen. Natuurlijk worden er ook bomen geplant ter vervanging van de essen die gekapt moesten worden.

Wij hebben enorm veel waardering voor de vrijwilligers die met deze initiatieven hieraan bijdragen en we zien dat, hoewel er uitgebreid gecommuniceerd is met partijen in de omgeving, de vrijwilligers helaas zijn overgeslagen. Dat is een verkeerde inschatting geweest en als gemeente past het ons ook om daarvoor excuses aan te bieden aan de vrijwilligers. Dat benoem ik nu, maar dat zal ook nog naar hen toe gebeuren.

Voordat we het zojuist genoemde herstelplan gaan uitvoeren, zullen wij dat natuurlijk bespreken met de vrijwilligers zodat we ook de precieze locatie van het herplanten kunnen bepalen.

De **voorzitter**: Dank daarvoor. Zijn er aanvullende vragen? Zo niet, dan gaan wij naar de indiener. Ook niet? Dank u wel. Wij gaan door naar de volgende set vragen.

2. Mondelinge vragen van de fracties van D66, CDA, VVD, UtrechtNu!, Utrecht Solidair, Stadsbelang Utrecht, Student & Starter en de ChristenUnie over Scouting brandt zich als eerste aan stookverbod.

Mevrouw **Stylianou** (D66): Voorzitter! De gemeenteraad heeft onlangs bij nipte meerderheid besloten dat er een verbod moet komen op houtstook in de buitenlucht. Helaas is nu ook de scouting de dupe. Scoutingvereniging Rhenova in Vleuten maakte hier in RTV Utrecht al het statement dat vuur maken onlosmakelijk is verbonden met scouting en dat dit kan zonder overlast te geven. Het stoken van een vuurtje gaat bij scouting niet alleen om gezelligheid. Het gaat ook over veilig leren omgaan met vuur en bijvoorbeeld je eigen maaltijd leren bereiden op dit vuur. Er is onderzoek gedaan naar duurzaam stoken. Scoutingvrijwilligers wordt aangeleerd hoe je stookt met zo min mogelijk effect op de luchtkwaliteit. Het verbod geldt nog niet en dat is maar goed ook, want er is veel onduidelijk over hoe het zou moeten worden uitgevoerd en worden gehandhaafd. Hierover hebben onze fracties de volgende vragen.

1. Heeft het college hierover al contact gehad met de scoutingverenigingen die in Utrecht actief zijn? Is het college bereid hierover in gesprek te gaan?
2. Deelt het college de mening van de indieners dat de aard van scouting en de lessen in het verantwoord omgaan met vuur van maatschappelijk toegevoegde waarde zijn en dat dit een uitzondering op het stookverbod rechtvaardigt? Zo nee, waarom niet?
3. Zo ja, zijn er meer uitzonderingen waaraan het college denkt?

Mevrouw **Oosters** (wethouder): Voorzitter! Dank aan de indieners van deze vragen. In antwoord op vraag 1 kan ik melden dat de zorgen en de vragen van de scoutingverenigingen inderdaad bij ons bekend zijn. We hebben nog geen contact gehad met de verenigingen, maar zullen dit zeker met hen opnemen. We staan echt open om met hen het gesprek hierover aan te gaan.

In antwoord op vraag 2 wil ik allereerst benadrukt hebben dat het voorstel echt net is aangenomen. De inkt is nauwelijks droog en het initiatiefvoorstel is mede onderbouwd met het belang van bescherming van bewoners, ook jonge bewoners. Het ligt dus niet voor de hand dat we al snel met een uitzondering op dit nieuwe voorstel naar de raad zullen komen. Bij het betreffende artikel is wel in de APV de mogelijkheid voor het college opgenomen om een ontheffing te verlenen. Scouting is wat ons betreft veel meer dan het verantwoord leren omgaan met vuur; educatie, vindrijkheid en creativiteit gecombineerd met avontuur en ontspanning horen wat ons betreft allemaal bij de scouting.

Op vraag 3 kan ik antwoorden dat wij de komende tijd naast het informeren van de bewoners ook de mogelijkheden tot het verlenen van ontheffingen en uitvoering van de handhaving op het verbod zullen uitwerken. Op dit moment kunnen we dan ook nog geen uitspraak doen over de vraag of, en zo ja in welk vorm, er uitzonderingen gemaakt worden voor bijvoorbeeld de scouting of andere belanghebbenden. Ik begrijp inderdaad wel de zorgen van de scouting en ook van de fracties.

De **voorzitter**: Zijn er nog aanvullende vragen? De heer Van Steeg.

De heer **Van Steeg** (CDA): Ik hoorde de wethouder zeggen dat het verder wordt uitgewerkt. Hoor ik haar ook zeggen dat er dan daadwerkelijk wel uitzonderingen gemaakt zullen worden, dat die optie er is en dat de scouting daarvoor in aanmerking kan komen?

De **voorzitter**: Dat zijn twee vragen en we doen er één. Is de optie er?

Mevrouw **Oosters** (wethouder): Voorzitter. U hoort ook wel dat ik het antwoord op die vraag een beetje vermijd, omdat ik echt nog even wil uitzoeken welke uitzonderingen we dan zouden moeten maken. Eerlijk gezegd zijn er meer instanties en ook evenementen in de stad die daar misschien voor in aanmerking komen. Misschien is het antwoord ook wel nee, trekken we één lijn en mag niemand meer sfeervuren stoken. Ik ga nu niet zeggen dat het bijvoorbeeld voor de scouting of andere initiatieven in de stad mag blijven, maar ik beloof wel dat ik dit zal betrekken in de uitwerking daarvan.

De heer **Dekkers** (GroenLinks): Voorzitter! Een belangrijke aanleiding voor het voorstel waren de gezondheidsrisico's van het vuurtje stoken en dat geldt zeker ook voor jonge kinderen. Kan de wethouder toezeggen dat zij bij het kijken naar eventuele uitzonderingen of vrijstellingen het gezondheidselement zal meewegen?

Vragenuur van 16 november 2023

4

Mevrouw **Oosters** (wethouder): Voorzitter. Ik heb dat in mijn beantwoording ook al benoemd. Dat is de onderbouwing van het initiatiefvoorstel. Daarom zullen we ook niet snel uitzonderingen maken. Dat nemen we dus zeker mee.

De heer **Van Heuven** (PvdD): De wethouder gaan een en ander bekijken en zal misschien een uitzondering maken. Wat ons betreft, gebeurt dat niet. Gaat zij de raad hierover informeren?

Mevrouw **Oosters** (wethouder): Zeker weten! Dat zal ik doen waarschijnlijk in samenhang met het voorstel dat in de APV gaat landen, zodat je een totaalpakket hebt. Maar ik zal ook in aanloop naar het luchtkwaliteitsplan daarover informeren. Daarmee wordt een update gegeven over het moment waarop dat weer terugkomt bij de raad.

De **voorzitter**: Wij gaan terug naar de indiener.

Mevrouw **Stylianou** (D66): Voorzitter. Fijn dat het college in ieder geval al wel in gesprek wil gaan met de Utrechtse scouting en de uitzondering zal bestuderen. Ook Scouting Nederland heeft vandaag een persbericht uitgebracht hierover. De wethouder geeft ook aan dat zij het zal meenemen in het luchtkwaliteitsplan, maar wanneer komt dat precies?

Mevrouw **Oosters** (wethouder): Voorzitter! De komende week krijgt de raad een brief over het plan van maatregelen in verband met de luchtkwaliteit. Daarin worden de besluiten genomen over welke maatregelen in dat luchtkwaliteitsplan worden voorgesteld. De komende week krijgt de raad daar dus meer helderheid over.

De **voorzitter**: Dan gaan wij door naar de volgende vragenset.

3. Mondelinge vragen van de fractie van de PvdD over Schapen in paniek door vuurwerk.

De heer **Van Heuven** (PvdD): Voorzitter! Sinds een maand wordt er dagelijks zwaar vuurwerk afgestoken in 't Zand in Leidsche Rijn. Van bezorgde bewoners hoorden we dat er schapen staan in Park Grootzandveld en deze zijn iedere keer helemaal in paniek. Hoewel er af en toe handhavers lijken te komen omdat bewoners dit dierenleed bij de gemeente blijven melden, hebben bewoners het gevoel dat er verder niets gebeurt.

De Partij voor de Dieren heeft hierover de volgende vragen.

1. Is het college bekend met het feit dat op deze locatie iedere dag zwaar vuurwerk wordt afgestoken?
2. Is deze locatie aangemerkt als plaats van aandacht voor het afsteken van zwaar vuurwerk? Zo nee, waarom niet? Hoe zit het met extra handhaving op deze plek?
3. Wat gaat het college doen om ervoor te zorgen dat hier geen vuurwerk meer wordt afgestoken en ook dat de schapen – als dat lukt – in overleg met de verzorger een veilig heenkomen krijgen tot na de jaarwisseling?
4. Klopt het dat dit park aangemerkt is als vuurwerkvrije zone tijdens de jaarwisseling? Welke zones komen er nog meer bij ten opzichte van de vorige jaarwisseling?

Mevrouw **Dijkstra** (burgemeester): Voorzitter. Ja, we zijn bekend met de meldingen op deze locatie. Sinds oktober krijgen we wekelijks meldingen en dus is deze plek als extra aandachtspunt

aangemerkt voor onze wijkboa's met betrekking tot vuurwerkoverlast. Dat doen we sowieso bij plekken, bijvoorbeeld dierenweides en dierenverblijven. Park Grootzandveld is aangewezen en krijgt extra aandacht in de surveillance.

Op de derde vraag, wat we gaan doen om te voorkomen dat hier geen vuurwerk meer wordt afgestoken, moet ik antwoorden dat dit een lastig verhaal is. We moeten een overtreding op heterdaad constateren. Het is niet realistisch om helemaal te voorkomen dat er vuurwerk wordt afgestoken. Wel wordt een deel van het park in zelfbeheer onderhouden door de inzet van schapen. We hebben ook contact gehad met de verzorger van de schapen en zij heeft aangegeven dat het grootste deel van de dieren in de maanden december tot en met februari elders op boerenland staan. Dat heeft met grasland en de beschikking daarover te maken. Vanwege de ziekte blauwtong moeten misschien enkele schapen achterblijven. De verzorger houdt daar extra toezicht op.

Op de laatste vraag kan ik antwoorden dat dit park ook dit jaar inderdaad is aangemerkt als vuurwerkvrije zone. De vuurwerkvrije zones zijn gelijk aan die van vorig jaar en die zijn te vinden op onze website.

De **voorzitter**: Zijn er nog aanvullende vragen? Ik zie de heer Bosch.

De heer **Bosch** (UtrechtNu!): Voorzitter. Is de burgemeester het met UtrechtNu! eens dat deze casus juist aantoont dat een vuurwerkverbod eigenlijk helemaal niet werkt?

Mevrouw **Dijksma** (burgemeester): Nee, dat vind ik echt een te simpele weergave van de werkelijkheid. Uiteindelijk gaat het erom dat je ook vanuit de samenleving de norm stelt. De norm stellen betekent niet dat iedereen zich daar meteen aan houdt. Tegelijkertijd kan ook niet elk probleem met handhaving worden opgelost. Wel kan je een samenleving in beweging de goede kant op krijgen.

De heer **Van Heuven** (PvdD): Voorzitter! Dank aan de burgemeester voor de beantwoording. Er is ook gesproken over de schapen die later in de winter elders worden ondergebracht. Is ook gesproken over de schapen die in paniek zijn en over wat de beheerster zelf hiervan vindt?

Mevrouw **Dijksma** (burgemeester): Tot op dat niveau durf ik geen antwoord te geven. Ik weet dat er contact is gezocht om te vragen wat er met de inzet van de verzorger zelf kan worden gedaan. Ik heb zojuist aangegeven wat zij daarover heeft gezegd. Voor de groep die overblijft, zal er extra toezicht ook door de verzorgster zijn en uiteraard door ons. Dat doen we dus gezamenlijk. Dat is het niveau van de informatie die ik wat dit betreft kan geven.

De **voorzitter**: Dan gaan wij door naar de volgende vragenset.

4. Mondelinge vragen van de fracties van EenUtrecht en Utrecht Solidair over dakopbouw in Utrecht: Kafka of niet?

De **voorzitter**: Ik wijs de indiener erop dat de inleiding erg lang is en er ook negen vragen staan. Ik verzoek hem de inleiding kort samen te vatten en de vragen te stellen. Ik wijs erop dat de aanvullende vraag ook uit de spreektijd moet.

De heer **Otto** (EenUtrecht): Voorzitter! Ons bereiken veel signalen van Utrechters die geen vergunning ontvangen voor een dakopbouw, daar waar anderen in de buurt die wel hebben ontvangen. De bewoners die wij spreken, ervaren subjectiviteit, rechtsongelijkheid en willekeur.

Om die reden hebben wij een aantal vragen.

1. Heeft de wethouder zich met dossier HZ-WABO-23-30080 persoonlijk bemoeid?
2. Zo ja, waarom heeft hij in dit dossier negatief geadviseerd? Heeft dat te maken met stedenbouwkundig beleid?
3. Bij hoeveel aanvragen voor een dakopbouwvergunning heeft de wethouder het afgelopen jaar persoonlijk geadviseerd en hoe vaak was dat advies negatief?
4. Weet de wethouder dat veel Utrechtse gezinnen door het niet ontvangen van een dakopbouwvergunning de stad dreigen te verlaten?
5. Is de wethouder het met ons eens dat de huidige aanpak bij het verlenen van dakopbouwvergunningen op deze manier strijdig is met de inzet van het college om waar mogelijk in bestaande buurten te verdichten en zo de woningnood te bestrijden?
6. Zo ja, welke concrete conclusies trekt de wethouder hieruit?
7. Beseft de wethouder dat er voor deze gezinnen met kinderen alleenstaanden en stellen zonder kinderen terugkomen en de stad daarmee juist krimpt en niet groeit?
8. Vindt de wethouder net als wij dat het aanvragen van een vergunning voor een dakopbouw eenvoudiger, duidelijker, objectiever, sneller en transparanter moet?
9. Vindt de wethouder ook dat de afdeling Stedenbouw en mogelijk ook de commissie Omgevingskwaliteit en Monumentenzorg te veel subjectieve ruimte en invloed heeft bij het vergunnen van dakopbouwaanvragen?

De heer **Eerenberg** (wethouder): Voorzitter! De heer Otto vraagt naar een specifiek dossier, een vergunningsaanvraag die in september van dit jaar is ingediend. Ik heb vandaag begrepen over welke aanvraag dat gaat. Ik was bij die aanvraag niet persoonlijk betrokken. In de zomer van 2022 is er op hetzelfde adres ook een indicatie-aanvraag en indicatie-overleg geweest. Dat was in de tijd dat er in de raad veel discussie over dakkapellen werd gevoerd, waarbij raadsleden mij ook verzocht hebben om naar casussen te kijken. In dat kader heb ik toen naar een casus op dat adres gekeken. Overigens betekent dit dat ik netjes het ambtelijk advies hoor, het gesprek daarover aanga en ik in dit geval heb gekeken naar de belemmeringen. Die belemmeringen zitten er altijd in dat je bijvoorbeeld ook andere belangen te dienen hebt, bijvoorbeeld schaduw in de tuin van de burens of het aangezicht van een straat als het cultuurhistorisch is. Die belangen hebben wij allemaal met elkaar af te wegen. In dit geval, na de zomer van 2022, hebben wij gezegd dat een aantal bezwaren werd weggenomen als het hele rijtje op dezelfde manier aan een dakopbouw of dakkapel werkt. Dat is op die manier ook terug gecommuniceerd naar de aanvrager.

Op de vraag hoe het er nu voorstaat, kan ik zeggen dat er vorig jaar 323 aanvragen voor een dakopbouw zijn gedaan, waarvan wij 5% hebben geweigerd. Daarmee zijn er 252 wel vergund in onze stad. Het is toch belangrijk om dat beeld elke keer voor ogen te houden.

Dan de vraag wat het betekent voor gezinnen als zij geen vergunning voor een dakopbouw krijgen. Daarmee lijkt de vragensteller te suggereren dat het krijgen van een vergunning voor een dakopbouw een recht is en dat de gemeente dat recht in sommige gevallen ontnemt. Maar het is andersom. In heel veel bestemmingsplannen hebben wij vastgesteld dat er geen dakopbouw mogelijk is tenzij. Dat "tenzij" is altijd een afweging. Wat vinden de burens er bijvoorbeeld van als hun zonnepanelen geen zon meer vangen? Al dat soort belangen hebben wij met elkaar af te wegen.

Dan de vraag over woningnood en verdichten. De vragensteller geeft zelf een goed antwoord, namelijk dat waar mogelijk in bestaande buurten wordt verdicht. Dat doen wij inderdaad. Ik noemde zojuist de cijfers, maar als het niet kan, moet je in de afweging ook nee durven zeggen. Ook dat doet een overheid.

De conclusie, waarover in de zesde vraag wordt gesproken, is dat we het heel vaak wel doen. We hebben een maatwerk-manier van werken die heel veel mogelijk maakt in de stad, maar we wegen alle belangen heel zorgvuldig, ook die van de burens of die van het aangezicht.

Het antwoord op vraag 7 heb ik al gegeven in een antwoord op een eerdere vraag.

Het antwoord op vraag 8 is bevestigend. Wij zijn op verzoek van de raad inderdaad bezig met nieuw beleid op dakopbouw. Medio 2025 zal dat aan de raad worden gestuurd. Daarin neemt het college afstand van het maatwerkprincipe en zal het veel voorspelbaarder gaan werken. Ik voorspel wel, zoals ik ook in een eerder debat heb gedaan, dat dit tot minder opbouwen gaat leiden. Dan zullen we namelijk heel scherp zijn in waar het wel en waar het niet mag en dan is er minder ruimte voor de uitzondering.

Wat betreft de laatste vraag, die over invloed van een individuele gemeentelijke afdeling, moet ik toch zeggen dat ik het niet goed vind om dat in deze raadszaal te vragen. Bij onze gemeente werken heel kundige en integere ambtenaren. Het maakt niet uit bij welke afdeling ze werken; ze dienen het algemeen belang. Zij maken zorgvuldige afwegingen en ook de afweging van bijvoorbeeld stedenbouw of monumentenzorg zijn relevante afwegingen die gemaakt moeten worden. Ik ga ook pal voor deze integere en hardwerkende mensen staan. Zij adviseren ons, zij maken keurige afwegingen waarin in 95

% van de gevallen een "ja" wordt gegeven. Soms komt er "nee" uit. Dat is vervelend voor de aanvrager, maar het is altijd gefundeerd en goed voor de stad.

De **voorzitter**: Zijn er aanvullende vragen?

De heer **Sungur** (DENK): Voorzitter. Ik vind het enigszins bezwaarlijk dat de integriteit van de mensen in kwestie erbij wordt gehaald. Volgens mij gaat het daar helemaal niet om. Het gaat erom dat subjectieve standpunten kunnen worden ingenomen en dat daardoor andere beelden in de stad ontstaan, wat bij een deel van de samenleving leidt tot vraagtekens. Dat is de essentie van de vraag. Zo heb ik die begrepen. Hoe ziet de wethouder het dat een deel van de samenleving moeite heeft met het begrijpen van de manier waarop bepaalde besluiten tot stand komen?

De **voorzitter**: Ik wil de klokker meegeven dat het stellen van de aanvullende vragen ook uit de spreektijd gaat. Blijkbaar is dat tot nu toe niet goed gelopen. Ik zie het ook nu gebeuren. U mazzelt daarmee, mijnheer Sungur! We gaan het vanaf nu wel doen.

De heer **Eerenberg** (wethouder): Voorzitter! Er wordt gevraagd of een specifieke gemeentelijke afdeling te veel ruimte krijgt in een proces. Dat vind ik vanuit deze positie geen goede vraag. Als de vraag gaat over de manier van werken waarbij je op basis van maatwerk telkens afwegingen maakt, is het antwoord dat het ingewikkeld is, omdat maatwerk betekent dat aan de voorkant toch enigermate onvoorspelbaar is of iets wel of niet gaat. Daar ben ik het direct mee eens en daarom komt er ook nieuw beleid. Op verzoek van de raad wordt het daarmee voorspelbaarder, maar dat betekent dus ook minder maatwerk.

Mevrouw **Hessel** (Utrecht Solidair): Voorzitter! Ik heb nog één vraag aan de wethouder. Waar je ook komt in de stad, hoor ik mensen die echt gaan verhuizen uit Utrecht omdat zij het niet kunnen volgen. Zes burens krijgen het wel, maar zij krijgen het niet. Door de burgers wordt het toch heel anders ervaren. Hoe kijkt de wethouder daartegen aan?

De heer **Eerenberg** (wethouder): Ik kan mij voorstellen dat mevrouw Hessel signalen krijgt uit die 5% en dat is ook goed. In het geval waarnaar zij verwijst, hebben wij dat aanbod gedaan van een aantal burens die alle zes in één keer een opbouw realiseren. Dan heb je het beste van twee werelden. Dan heb je niet alleen grotere woningen voor deze mensen, maar heb je ook het aangezicht intact gehouden. Als de raad van mening is dat alle aanvragen voor een opbouw no matter what altijd goedgekeurd moeten worden, moet hij dat als opdracht aan het college geven. Nu staat er namelijk in heel veel bestemmingsplan dat het niet gebeurt, tenzij. Het "tenzij" wordt dan wel getoetst.

De **voorzitter**: Ik zie dat er een aanvullende vraag is van EenUtrecht.

De heer **Otto** (EenUtrecht): Voorzitter! Ziet de wethouder dit dan heel zwart-wit, dat wil zeggen of alles toekennen of volgen wat er in de verordening staat? Of is er misschien te praten over enig licht om dat iets meer maatwerk te laten zijn?

De heer **Eerenberg** (wethouder): Voorzitter! Dit is de kern van het dilemma in het nieuwe beleid. Als je op basis van maatwerkafspraken soms wel en soms geen dakopbouw toestaat, moet je elke keer stedenbouw, cultuurhistorie, duurzaamheid en rendement van duurzaamheidseffecten bij de burens, de positie van de burens et cetera allemaal meewegen en dan kan de weging op verschillende plekken anders uitvallen. Dat is inherent aan die keuze. Als de raad wil voorkomen dat mensen überhaupt een neen te horen krijgen omdat de woningnood zo hoog is, moet je niet op die manier gaan werken. Dat is de kern van mijn betoog.

De **voorzitter**: Dank voor deze antwoorden. Daarmee gaan wij door naar de volgende set vragen.

5. Mondelinge vragen van de fracties van PvdD, BIJ1, Volt en Utrecht Solidair over Te vroeg gekapt aan de Ivoordreef.

De heer **Van Heuven** (PvdD): Voorzitter! Over het bestemmingsplan Ivoordreef hoorden we vorig jaar dat er haast geboden was. Onder meer vanwege de wooncrisis en het binnenhalen van een subsidie moest de bouw zo snel mogelijk gestart worden. Dat betekende ook dat er 67 bomen die er nog stonden tegen de grond moesten en ook wel zo snel mogelijk, zo hoorden we toen. Nu, bijna een jaar later, is de bouw nog niet gestart en zijn de bomen dus in ieder geval een jaar te vroeg tegen de grond gegaan.

Vandaar de volgende vragen.

1. Hoe kan het dat de bomen zo snel tegen de grond moesten terwijl de bouw nog niet eens van start is gegaan?
2. Een jaar langer laten staan, was een jaar meer biodiversiteit en een jaar schonere lucht geweest. Hoe kijkt het college terug op deze overhaaste kap?
3. Een motie om de 67 bomen pas te laten kappen na uitspraak van de rechter haalde het niet. En de Raad van State ging akkoord met het zo snel kappen van de bomen, ook al was er nog geen

- bouwvergunning verleend. Welke rol heeft het college hier gespeeld en had dit niet anders gemoeten? Zo nee, waarom niet?
4. Op motie 414/2022 Voorkom bomenkap in toekomstige bouwplannen kwam onder meer de toezegging dat in de actualisatie van het Utrechts Plan Proces aangrijpende veranderingen in het groen goed zouden worden gedefinieerd en procedureel zouden worden vastgelegd. Voor zover wij weten, hebben wij dit nog niet gezien. Hoe staat het met deze toezegging?
 5. Tot slot, welke les trekt het college uit dit vroegtijdige kappen aan de Ivoordreef? En kan het college toezeggen dit bij volgende projecten veel beter te doen? Zo nee, waarom niet?

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder): Voorzitter! Dank voor de vragen. Ik zal nog even recapituleren wat er allemaal is gebeurd. Na het besluit over het bestemmingsplan in deze zaal zijn er rechtszaken aangespannen, zowel op het punt van de kapvergunning als op het punt van het bestemmingsplan. Beide zaken zijn bij de Raad van State terechtgekomen. In het kader van de Crisis- en herstelwet zouden deze binnen een halfjaar door de Raad van State behandeld moeten worden – dat was ook de termijn waarmee we hebben gerekend – maar tot op heden is er nog geen uitspraak en heeft de Raad van State dus ook zijn eigen termijn niet gehaald. Wel zijn inderdaad uitspraken gedaan in voorlopige voorziening en zijn beide zaken niet gehonoreerd. In die zin zouden we door kunnen met het verhaal, maar omdat de zaak nog niet behandeld is en het bestemmingsplan nog niet definitief is, zijn de bouwpartijen terughoudend om echt al te gaan bouwen. Kortom, in alle besprekingen die wij hier hebben gehad, zijn wij uitgegaan van de termijnen van de Raad van State die daarvoor staan en dan hadden we buiten iets heel anders gezien. Op dat moment konden wij dat niet voorzien. Als we alles van tevoren wisten, zou ons hele leven anders zijn. Dat hadden wij niet kunnen voorzien, het college niet en de raad niet. Ik vind het, ook achteraf, nog steeds logisch dat wij die afweging hebben gemaakt. Tegelijkertijd kan ik de andere redenering ook volgen als ik naar de situatie van nu kijk en het definitieve bestemmingsplan er nog niet is en de bouwende partijen terughoudend zijn om aan de slag te gaan. Dingen gebeuren en we hebben zelf niet de macht, naar de bouwende partijen noch naar de Raad van State, om iets te bespoedigen.

Het antwoord op vraag 4 over de motie om bomenkap te voorkomen, is dat we los van het feit dat we al heel veel voorzieningen hebben getroffen, heel terughoudend zijn in het kappen van bomen. Los daarvan komt deze motie terug in het vernieuwde UPP. Collega Eerenberg zit daar iets beter in, maar dat is volgens mij nog niet voltooid. Hij fluistert mij toe dat het in januari zal zijn. Het verhaal is dat het anders is gelopen dan we gedacht hadden.

De **voorzitter**: Zijn er aanvullende vragen?

Mevrouw **Hessel** (Utrecht Solidair): Voorzitter! Is de wethouder zich ervan bewust dat er heel veel actie is gevoerd over deze prachtige bomenstructuur, maar ook dat er heel veel vernietigd is door de snelle kap? De Overvechters zijn hier heel verontwaardigd over geweest, ook omdat er zo snel werd gekapt ...

De **voorzitter**: En uw vraag is?

Mevrouw **Hessel** (Utrecht Solidair): ... en dat dit antwoord voor de mensen in Overvecht nietszeggend is?

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder): In Overvecht zijn er ook allerlei mensen met allerlei opvattingen, maar los daarvan is alles hier gewogen. Dat gebeurt echt niet altijd, maar hier is het al dan niet wachten op de rechter gewogen en de raad heeft daarover een uitspraak gedaan. De raad is het hoogste orgaan. Het college houdt zich aan die uitspraak.

De **voorzitter**: Voor iedereen: het is de bedoeling om een korte, aanvullende vraag te stellen. De heer Van Steeg?

De heer **Van Steeg** (CDA): Ook wij hebben grote moeite met het plan, met name ook met de procedure die is gevolgd en de bomen die zijn gekapt. Het is daardoor extra pijnlijk dat het toch is gebeurd. Volgens mij heeft de wethouder de laatste vraag nog niet beantwoord: wat leren we hier nu van, ook in het licht van alle bouwprojecten in de stad die stil komen te liggen?

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder): Ik heb die vraag wel beantwoord, want ik heb gezegd dat we met de kennis van nu nog steeds van mening zijn dat we het niet anders hadden kunnen of moeten doen. Wij konden op dat moment niet voorzien dat de Raad van State over de termijn heen zou schieten en dat de voorlopige voorzieningen wel zijn toegekend, maar dat het bestemmingsplan nog niet definitief is. Dat is toch een belemmering om aan de slag te gaan voor de partijen die het hier betreft. Maar dat hadden wij met elkaar niet kunnen weten op het moment dat die besluiten genomen werden.

De **voorzitter**: Als er geen andere vragen zijn, gaan we naar de heer Van Heuven voor een slotvraag.

De heer **Van Heuven** (PvdD): Ik vind het een vreselijke casus. Ik wist al dat de rechtszaak eraan zou komen en de werkdruk bij de Raad van State is ook bekend. Ik kan me echt niet voorstellen dat onder deze omstandigheden die bomen neergemaaid zijn. In hoeverre wist de wethouder dat de Raad van State de wettelijke termijn mogelijk niet zou halen? Het wordt wel heel gemakkelijk daarop afgeschoven.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder): Dat wist ik niet. Ik had toen geen glazen bol en die heb ik nog steeds niet.

De **voorzitter**: Daarmee gaan wij door naar de volgende set vragen.

6. Mondelinge vragen van de fracties van D66, GroenLinks, PvdD, Student & Starter, Volt, Stadsbelang Utrecht, ChristenUnie, Utrecht Solidair en BIJ1 over Afschaling OV-dienstverlening.

De heer **Vasters** (D66): Voorzitter! Deze week werd bekend dat de personeelstekorten in het openbaar vervoer zo zijn opgelopen dat de vervoerder van U-OV bussen en trams vanaf december volgens een afschalingspakket gaat rijden. Dit betekent dat er 16% minder ritten zullen zijn ten opzichte van het vastgestelde Vervoersplan. Wij hebben zorgen over de kwaliteit van het OV in onze gemeente, nu en in de toekomst. Daarom stellen wij de volgende vragen.

1. Welke consequenties denkt het college dat de afschaling heeft op het gebruik van openbaar vervoer in onze gemeente, zoals de reizigers aantallen?
2. Wat wordt concreet gedaan om het personeelstekort bij de vervoersbedrijven de komende tijd op te lossen? En hoe zou de gemeente daaraan kunnen bijdragen?

3. Hoe groot schat het college de kans dat dit afschalingspakket voor langere termijn, dat wil zeggen tot na 2024 in werking blijft?

Er zullen, net als afgelopen jaar, boetes opgelegd worden voor het feit dat er minder wordt gereden dan in het vastgestelde Vervoerplan. Wij nemen aan dat deze boetes bedoeld zijn om vervoerders een financiële prikkel te geven om de dienstregeling op peil te houden.

4. Hoe beoordeelt het college de hoogte van de boeteclausules? Zou dit in een volgende concessie volgens het college herzien moeten worden?

We hebben in Utrecht een aantal grote verstedelijkingsopgaves die sterk afhankelijk worden van hoogwaardig OV. Denk aan de Merwedekanaalzone, Cartesius, Papendorp en Overvecht en zo zijn er nog meer.

5. Welke maatregelen kunnen genomen worden om te voorkomen dat personeelstekorten op de middellange en lange termijn opnieuw optreden, zodat bewoners van deze toekomstige ontwikkelingen op een goed OV-systeem kunnen rekenen?

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder): Voorzitter! Dank voor de vragen. Dit is sowieso aardsvervelend, want het past helemaal niet bij alles wat we willen in deze stad en trouwens ook niet in de regio. We hebben daar indringende gesprekken over gevoerd met de gedeputeerde. Wij kunnen niet precies voorspellen wat er gaat gebeuren met het gebruik, maar dat dit niet positief werkt, kan iedereen op zijn vingers natellen. Het zou best kunnen dat daardoor reizigers verloren gaan. Dat zien we niet graag, want het is echt een vervelende consequentie ook omdat we ons ervan bewust zijn dat je mensen ook niet meer makkelijk terugwint. Dat is echt vervelend. Het zit dominant bij U-OV, dus bij de stadsconcessie. Zij zullen een brief sturen om uit te leggen wat er precies aan de hand is en wat ze allemaal gaan doen. Wij zijn nog in afwachting van die brief.

Het is op zichzelf een nationaal vraagstuk en er is in de provincie ook al veel over gesproken. Er is veel contact met de provincie en de concessiehouders en een aantal eisen is versoepeld, bijvoorbeeld de taaleis. Zo komen allerlei nieuwe doelgroepen in beeld. De opleidingen zijn verkort en verlicht, waarmee de drempels als het ware verlaagd zijn. Er is een nieuwe cao afgesloten die zorgt voor verlichting van de werkdruk, want het blijkt een heel zwaar beroep te zijn waarin mensen op een gegeven moment ook op zijn. Met name de oudere chauffeurs kennen veel verzuim, omdat ze fysiek last hebben. Het lastige van de nieuwe cao is dat het werk aantrekkelijker wordt, maar dat het kortetermijneffect is dat er per chauffeur minder inzetbaarheid is. Op korte termijn heeft het dus een negatief effect, maar op de langere termijn is het positief doordat de mensen langer vitaal worden gehouden en het beroep aantrekkelijker wordt gemaakt. Ik weet ook dat bij U-OV de recruitment enorm is opgeschaald. De capaciteit is veel groter en indringender gemaakt.

Het is niet onze eerste verantwoordelijkheid, maar we denken wel mee over welke doelgroepen in beeld komen en of de gemeente daar contact mee heeft.

De grote zorg die in de vragen genoemd wordt, is of dit een structureel vraagstuk is. Deze vraag hebben wij ook gesteld, maar blijkbaar ziet U-OV echt kans om dit in 2024 opgelost te hebben. Dat vond ik goed nieuws, maar ik heb wel iets van "eerst zien en dan geloven". Ik ben daarom heel benieuwd wat zij daarover in die brief gaan schrijven. Wat mij betreft, wordt dit in ieder geval een vast thema hoe zeker we dit weten, ook met de provincie, want we hebben ook allerlei langetermijn-OV-ambities. We moeten daar dus echt de vinger aan de pols houden.

Ik heb inderdaad gehoord dat de boeteclausules zijn aangezet, maar wij hebben geen informatie over hoe hoog die zijn. Het is niet onze concessie. Wij zitten hier niet in de drivers seat, maar ik weet wel dat de boetes zijn opgelegd. Ik neem aan dat ze die in de nieuwe concessie ook hebben, maar

daar weet ik niet het fijne van. De nieuwe concessie is in ieder geval wel al in de markt, dus daar kan niet meer aan geprutst worden, want de aanbiedingen komen al binnen.

De **voorzitter**: Zijn er aanvullende vragen?

Mevrouw **Hessel** (Utrecht Solidair): Voorzitter! Is de wethouder bereid om het betaald parkeren in Overvecht en alle buitenwijken uit te stellen tot het openbaar vervoer op orde is?

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder): Nee.

De **voorzitter**: Ik zie geen andere aanvullende vragen. Dan gaan wij terug naar de indiener.

De heer **Vasters** (D66): Voorzitter! Ik kom toch nog even terug op mijn laatste vraag over toekomstige ontwikkelingen. In de plannen van de gemeente wordt uitgegaan van een groei van het OV, maar wat er nu gebeurt, is weer een afschaling. We gaan dus net de verkeerde kant op. Op welke manier kan de gemeente toch nog iets doen om te voorkomen dat je bijvoorbeeld in Merwede of in Papendorp een tekort aan bus- of metrochauffeurs krijgt, waardoor het gehele onderliggende mobiliteitsconcept op zijn gat komt te liggen?

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder): Het helpt in ieder geval om trams en metro's te laten rijden, want dan heb je een stuk minder chauffeurs nodig voor veel meer reizigers. Dat is dus al een goede beweging. Nogmaals, we moeten hier echt scherp op blijven, want de personeelstekorten zijn niet van vandaag of morgen en gaan we nog veel meer meemaken in andere sectoren. We hebben er echt naar gevraagd. Op dit moment krijgen we van U-OV en van de provincie het signaal dat dit op korte termijn zal zijn verholpen en dat het op lange termijn geen showstopper hoeft te zijn, maar ik ben daar niet gerust op. Als we deze eerste fase doorgekomen zijn, moeten we die personeelskant van het OV veel nadrukkelijker op de agenda zetten. We hebben tot nu toe alleen over reizigers en de combinatie met stedelijke ontwikkeling et cetera gesproken, maar we moeten veel meer de bemensing als onderdeel van het vraagstuk gaan zien. Wat mij betreft gaan we dat ook doen.

De **voorzitter**: Korte vragen en enigszins korte antwoorden! Daarmee gaan wij door naar de volgende set vragen.

7. Mondelinge vragen van de fracties van de VVD, UtrechtNU! en Stadsbelang Utrecht over Verbod demonstraties op Utrecht CS.

Mevrouw **Meerding** (VVD): Voorzitter! Pro-Palestijnse activisten demonstreren opnieuw op Utrecht Centraal, kopte het AD Utrecht op 14 november 2023. In het nieuwsbericht staat dat pro-Palestijnse actievoerders voor aanstaande donderdag – inmiddels is dat vandaag – weer een zittingdemonstratie aangekondigd hebben om aandacht te vragen voor het leed van de inwoners van Gaza. Voor de demonstratie is volgens de demonstranten geen vergunning aangevraagd omdat die niet zou worden goedgekeurd.

Op 9 november werd eerder al een vergelijkbare demonstratie in Utrecht Centraal gehouden. Deze demonstratie verliep helaas niet zonder incidenten. De NS heeft aangegeven dat het station geen geschikte locatie is voor demonstraties, maar dat zij demonstraties niet kan weren. De aankondiging

van een nieuwe demonstratie in combinatie met het verloop van de vorige demonstratie brengt onze fracties tot de volgende vragen.

1. Is de burgemeester het met de fracties eens dat Utrecht Centraal geen geschikte locatie voor een demonstratie is? En dat demonstraties, op deze locatie, te allen tijde verboden dienen te worden om wanordelijkheden te voorkomen?
2. Is de burgemeester bereid de aankondigde demonstratie van 16 november, op deze locatie, te verbieden om zo de openbare orde te handhaven? Ook over de inhoud van eerdere vergelijkbare demonstratie zijn zorgen geuit.
3. Kan de burgemeester toezeggen de inhoud van deze demonstraties goed te blijven volgen en om op te treden, bijvoorbeeld tegen strafbare uitingen of ordeverstoringen, waar dit mogelijk is?

Mevrouw **Dijksma** (burgemeester): Voorzitter! Ik begrijp heel goed dat de huidige situatie in het Midden-Oosten heel veel emoties oproept; die emoties zijn in onze stad zichtbaar, voelbaar en hoorbaar. Juist op dit soort momenten is het van groot belang dat er ook ruimte blijft voor die meningen en emoties, uiteraard binnen de grenzen van de wet. Ik heb gisteravond een bijeenkomst gehad met bondgenoten, waarop we hebben gezegd hoe belangrijk het is dat we naar elkaar luisteren. Ondanks de pijn die aan alle kanten wordt geleden, moeten we proberen elkaar te verstaan. Daarbij hoort ook dat je mag spreken en je van je vrijheid van meningsuiting gebruik maakt.

Tegelijkertijd ervaren mensen sommige uitingen als pijnlijk, ook al zijn ze niet strafbaar. In de beantwoording van de schriftelijke vragen heb ik daar al een en ander over gezegd. Zowel in die beantwoording als gisteravond in het bondgenotenoverleg zagen we dat het van groot belang is dat we over en weer blijven oproepen tot verdraagzaamheid maar ook tot het tegengaan van polarisatie. Dat is iets wat bij de bondgenoten breed gevoeld wordt.

De locatie in de stationshal waar de sit-in plaatsvond, is een openbare plaats en daar geldt de Wet openbare manifestaties. Dat het particulier eigendom is, doet niets af aan het openbare karakter. Het recht op vrije meningsuiting en het recht op demonstreren zijn grondrechten. Wij geven daar in Utrecht, binnen de grenzen van de wet ruim baan aan, ongeacht de inhoud. Demonstraties mogen – dat weet mevrouw Meerding ook heel goed – schuren en ook enige hinder veroorzaken. "Enige hinder" is dus geen reden om beperkingen op te leggen aan een demonstratie. Dat kan echt alleen wanneer er sprake is van wanordelijkheden, gezondheidsrisico's of uit verkeersoverwegingen. Hier was vorige week geen sprake van. Ook om die reden zie ik geen mogelijkheid om een demonstratie op Utrecht Centraal op voorhand te verbieden. Dat geldt dus ook voor de mogelijke demonstratie van vanavond.

Dan de laatste vraag. Natuurlijk hebben we in driehoeksverband een goede voorbereiding, geven we optimaal ruimte aan het demonstratierecht, maar bereiden we ook altijd scenario's en tolerantiegrenzen voor, zodat indien nodig, snel en adequaat kan worden opgetreden. Dat doen we overigens altijd bij demonstraties. Dat betekent dat OM en politie altijd alert zijn op strafbare uitingen en het OM, dat hierover gaat, heeft de geconstateerde uitingen tijdens de demonstratie van 9 november als niet strafbaar beoordeeld. Die vielen daarmee dus binnen de vrijheid van meningsuiting. Uiteraard blijft het OM altijd uitingen op zichzelf beoordelen, ook bij de demonstratie die mogelijk vandaag plaatsvindt.

De **voorzitter**: Zijn er aanvullende vragen?

De heer **Bosch** (UtrechtNu!): Mooi om te weten dat iedereen lekker droog en warm kan demonstreren in Utrecht Centraal, maar de NS geeft aan dat de veiligheid wel degelijk in het gedrang is en dat reizigers in het gedrang komen. Er kan wel net gedaan worden alsof het niet zo is, maar gisteren in een artikel zei NS dat dit wel het geval is. Het is ook gewoon eigendom van NS en ik snap gewoon niet waarom de burgemeester niet ingrijpt, ongeacht de inhoud van de demonstratie.

Mevrouw **Dijksma** (burgemeester): Zoals gezegd, is de stationshal een openbare ruimte. Dat betekent dat je daar mag demonstreren en dat die demonstratie ook enige hinder mag veroorzaken. Dat is nu eenmaal hoe het in de Wom geregeld is. Zou je op voorhand zoiets verbieden, dan acht ik het hoogstwaarschijnlijk dat de rechter daar in voorkomende gevallen een stokje voor steekt. Dat hebben we eerder ook gezien.

De heer **Van Steeg** (CDA): Het recht op demonstratie is een groot goed en in die zin kan ik de burgemeester volgen. Maar zij heeft wel het instrumentarium om om te gaan met dit soort demonstraties. Eerder hebben wij al gevraagd of geen aanwijzing kan worden gegeven om het niet hier te doen, maar op een andere plek. Het antwoord is dat er dan sprake moet zijn van ernstige hinder. Ik kan me voorstellen dat er bij een demonstratie van 500 mensen in de stationshal wel sprake is van ernstige hinder en dat dit reden kan zijn om die aanwijzing wel te geven. Kan de burgemeester ingaan op de keuze om dat toch niet te doen?

Mevrouw **Dijksma** (burgemeester): Omdat uiteindelijk de weging van "ernstige hinder" ook ernstige hinder moet zijn. Dat de NS bezorgd is over het feit dat mogelijk vanavond niet op één station maar op acht stations in Nederland een sit-in wordt gehouden, begrijp ik heel goed. Zij hebben natuurlijk ook zorgen over wat dat betekent voor de reizigersstroom. Tegelijkertijd is onze Wet openbare manifestaties heel ruim geformuleerd. Zij geeft ruim baan aan situaties waarbij er wel degelijk sprake is van bijvoorbeeld ook verkeershinder. Dat hebt u recent ook gezien. Blokkeren mag niet; dat is altijd de stellingname geweest, maar zelfs daar heeft de rechter recent in andere uitspraken ook wel laten zien dat daar ook steeds meer ruimte voor wordt geboden als dat voor enige tijd is. In die zin is het begrip "ernstige hinder" niet zomaar van toepassing. Wij hebben in ieder geval de vorige week niet zodanig van de politie teruggerapporteerd gekregen dat dit het geval was. Mocht dat wel zo zijn, dan kan er natuurlijk altijd nog een stap gezet worden, maar dat is een monitoring van een actueel verloop van een demonstratie. Daarom zijn we ook alert.

De heer **Koning** (D66): Voorzitter! Dank voor de woorden van de burgemeester over het recht op de vrijheid van meningsuiting en het demonstratierecht. Het zijn natuurlijk ook verworvenheden die uit een liberale traditie komen en daarmee ook een plek hebben gekregen in onze grondrechten. Mijn vraag is algemener, namelijk of het klopt dat juist de burgemeester zelf in haar rol in een lastig parket kan komen wanneer zij de Wom niet zorgvuldig zou toepassen.

Mevrouw **Dijksma** (burgemeester): Ja, want uiteindelijk toetst de rechter natuurlijk altijd of daarvan door een driehoek een goede afweging gemaakt wordt. En dat is maar goed ook. Ik heb zojuist geprobeerd mee te geven hoe dat gaat. Het recht op vrije meningsvorming en demonstratie is inderdaad een heel groot goed in ons land en een grondrecht waar maar weinig op af te dingen is. Dat wat erop af te dingen is, is beschreven in de wet en dan nog zie je dat dit ook in de huidige jurisprudentie vaak heel ruim wordt uitgelegd ten gunste van het recht op demonstreren. Ik wil de

raad er ook aan herinneren dat wij als eerste stad het manifest van Amnesty International hebben ondertekend, dat juist nog eens onderstreept hoe belangrijk dat recht op demonstreren is.

Mevrouw **Hessel** (Utrecht Solidair): Voorzitter! Ik heb lang gewerkt op Utrecht Centraal. Ik heb vrijdag vele collega's gesproken. Deze collega's zijn helemaal overstuur naar het management gestapt. Zij wisten niet wat zij meemaakten, en dat tijdens de herdenking van de Kristallnacht. Ik schaam me, ook plaatsvervangend, hier heel erg voor. Er zijn heel veel klachten van reizigers geweest. Mensen die voor de herdenking van de Kristallnacht hier kwamen, moesten erlangs en eroverheen. Er waren foto's van Hitler, Hamasleiders, noem maar op. Zij waren heel erg overstuur. Het klopt dus niet dat het vrij probleemloos verliep.

De **voorzitter**: Uw vraag?

Mevrouw **Hessel** (Utrecht Solidair): Ik wil van deze gelegenheid gebruik maken om mijn excuses aan te bieden aan de joodse gemeenschap voor de lafheid hier in Nederland. Als ik dadelijk ...

De **voorzitter**: Mevrouw Hessel ...

Mevrouw **Hessel** (Utrecht Solidair): ... met de Israëlische vlag ga staan, wordt er door de politie gevraagd of ik hem weg wil halen. Ik vind het niet kunnen ...

De **voorzitter**: Mevrouw Hessel, uw vraag?

Mevrouw **Hessel** (Utrecht Solidair): ... dat dit toegelaten wordt in Utrecht. Voorzitter! Dit was een statement.

De **voorzitter**: Wat iemand ook van uw statement vindt, we maken geen statements in het vragenuur.

Mevrouw **Hessel** (Utrecht Solidair): Ik zal het niet meer doen, maar ik schaam me wel. Ik maak nogmaals mijn excuses tegenover de joodse gemeenschap.

De **voorzitter**: Helder! Maar ik leg ook even uit hoe de regels zijn. Ik kijk of er verder nog vragen zijn.

Mevrouw **Dijkma** (burgemeester): Voorzitter! Mag ik hier nog op reageren?

De **voorzitter**: Het was eigenlijk geen vraag, maar u mag kort reageren.

Mevrouw **Dijkma** (burgemeester): Dat is misschien toch wel goed, voorzitter. Ik spreek met vertegenwoordigers uit verschillende hoeken van onze samenleving. Ik heb ook met de vertegenwoordigers van de joodse gemeenschap gesproken. Ik was met mevrouw Hessel en vele anderen uit deze zaal ook aanwezig bij de herdenking van de Kristallnacht. Ik heb over de demonstratie en wat die voor sommige mensen aan gevoelens oproept gezegd wat ik heb gezegd, maar wil mevrouw Hessel toch wel vragen om in de manier waarop zij reageert niet verder te polariseren. Dat hebben we gisteravond ook gemerkt. Het is al zo moeilijk om in deze stad met elkaar in gesprek te blijven. Dat vraagt ook iets van ons als bestuurders en als raadsleden. We mogen

heel goed benadrukken dat mensen pijn ervaren, maar ik hoop ook dat we eraan bijdragen dat we met elkaar in gesprek blijven. Dat is wat ik doe.

De **voorzitter**: Dan gaan we verder met een vraag van GroenLinks.

De heer **Dekkers** (GroenLinks): Ik dank de burgemeester voor de beantwoording en voor de grote inzet die zij heeft om met verschillende groepen in Utrecht deze tijd goed door te komen. Ik was die avond zelf ook bij de herdenking van de Kristallnacht en niet in de stationshal. Van mensen die daar wel waren, krijg ik berichten dat zij zich absoluut niet herkennen in de feiten die in deze inleiding geschetst worden. Mijn beeld is dat de bondgenoten vooral uit de kringen van de moskeebesturen en de joodse gemeenschap komen, maar er zijn natuurlijk veel meer groepen in Utrecht die hierdoor heel diep geraakt worden, onder meer de Palestijnse gemeenschap. Betreft de burgemeester deze groep ook bij die dialoog?

Mevrouw **Dijkma** (burgemeester): We hebben gisteravond ook met een bredere groep gesproken dan alleen vertegenwoordigers van de moskeebesturen en de joodse gemeenschappen. Er waren ook mensen van allerlei andere groeperingen bij. Ik heb binnenkort ook een afspraak met vertegenwoordigers van de Palestijnse gemeenschap in mijn agenda staan. Dus ja, wij proberen echt met zoveel mogelijk mensen in verbinding te zijn en ze ook bij elkaar te brengen. Dat is niet makkelijk, maar het is wel heel erg nodig. Je zag aan gisteravond ook hoe vruchtbaar dat soms kan zijn.

De heer **El Abassi** (DENK): Voorzitter! Verbinding inderdaad, maar ook in de spiegel leren kijken. Ik vind het bijvoorbeeld opmerkelijk hoe partijen op zoek zijn naar instrumenten om de demonstratie tegen oorlogsmisdaden in de Gazastrook tegen te houden, maar het prima vonden dat haat werd verkondigd voor de moskeeën richting de moslims in Utrecht. Wat vindt de burgemeester hiervan? Hoe reflecteren we hierop en hoe kunnen we ervoor zorgen dat de demonstranten vredig kunnen demonstreren?

Mevrouw **Dijkma** (burgemeester): We hebben eerder met elkaar gesproken over wat zich soms voor moskeeën afspeelt. De heer El Abassi weet ook heel precies hoe scherp ik aan de wind ik daar gevaren heb in wat er wel en niet mag in strafbare uitingen. Ook daar zie je dat de wet heel ruim is in wat er wel mag en dat dit dus soms voor betrokkenen als zeer confronterend en pijnlijk is ervaren. Dat gesprek hebben wij eerder gehad. Voor het overige geldt, dat ik ook hier wil zeggen dat we elkaar moeten opzoeken. Ja, er is het recht van demonstratie en dat geven wij ruim baan, zoals gezegd, altijd binnen de grenzen van de wet. Dat betekent voor iedereen, ongeacht de inhoud en waar die demonstratie over gaat, ik niet zal aarzelen om in te grijpen als het buiten de grenzen van de wet is. Vanavond niet, maar ook bij geen enkele andere demonstratie niet.

De **voorzitter**: Dan gaan wij terug naar mevrouw Meerding.

Mevrouw **Meerding** (VVD): Voorzitter! Ik hoor de burgemeester zeggen dat er tot op heden nog geen sprake is geweest van ernstige hinder, maar hoe kijkt zij tegen een mogelijke herhaling van deze demonstratie aan? Vorige week was er een demonstratie en deze week is er een. Waar ik bang voor ben, is dat het iedere week gaat plaatsvinden. Kan het nog meespelen in het afwegingskader of er sprake is van ernstige hinder, of speelt die herhaling daar niet in mee?

Mevrouw **Dijksma** (burgemeester): Dat zal altijd context-gerelateerd zijn en altijd ook op het moment bepaald moeten worden. Als landelijk het hele treinverkeer komt stil te liggen, dan is het evident ernstige hinder. Maar als het tijdelijk wat minder makkelijk is om het station binnen te komen, zal dat heel lastig als "ernstige hinder" te kwalificeren zijn. Dat weet mevrouw Meerding als jurist als geen ander. De wet staat immers "enige hinder" toe en het is uiteindelijk aan de rechter om te beoordelen wat die mate van ernst is. Daar maken wij een weging in en dat zullen we ook monitoren, maar dat doen we wel altijd op het moment.

De **voorzitter**: Ik dank de burgemeester voor de beantwoording en wil nog wel meegeven dat het beroep van mevrouw Meerding eigenlijk geen invloed hoeft te hebben op de beantwoording.

Mevrouw **Dijksma** (burgemeester): Daar hebt u volstrekt gelijk in. Ik zeg het alleen maar uit respect voor het beroep van mevrouw Meerding en haar grote kennis. Het is niet als jij-bak bedoeld.

De **voorzitter**: Dank daarvoor! Daarmee gaan wij naar de volgende set vragen. Dat zal ook de laatste set zijn die wij vandaag behandelen.

8. Mondelinge vragen van de fracties van PvdA, ChristenUnie, UtrechtNu!, GroenLinks en Student & Starter over Bewoners worden op kosten gejaagd door Eneco.

De heer **Cornielje** (PvdA): Voorzitter! Recentelijk zijn onze fractie berichten ter ore gekomen die ons zorgen baren. Bij het SSH-complex op de Victoria Regiadreef ging achter elkaar bij meerdere bewoners de energiemeter kapot. Vervolgens is het energiegebruik door energieleverancier Eneco geschat. Uit deze schattingen bleek dat bewoners rekeningen kregen die vele malen hoger waren dan ze gewend waren. Sommige bewoners hebben zelfs rekeningen gekregen van vele duizenden euro's over een periode van enkele maanden. Dit zijn compleet onredelijke bedragen gezien de oppervlakte van de woningen. Extra zorgen baart het onze fractie dat deze naheffingen gebeurden bij woningen die aangesloten zijn op stadswarmte. Aangezien we van plan zijn om in onze stad steeds meer huizen aan te sluiten op stadswarmte en gebruikers daarbij niet zelf de keuze hebben voor een leverancier, is het noodzakelijk dat een monopolist als Eneco op een eerlijke en transparante manier zijn energierekeningen berekent.

1. Is de wethouder bekend met de situatie op de Victoria Regiadreef?
2. Zijn er meer gevallen bekend waarbij bewoners veel hogere rekeningen kregen nadat hun energiemeter kapot is gegaan?
3. Is de gemeente bereid om deze bewoners te helpen en in gesprek te gaan met Eneco over deze onredelijke energierekeningen?

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder): Voorzitter! Als vragen beginnen met de zinssnede "bent u bekend met ..." gaat het meestal over een artikel. Dat zoeken we natuurlijk op en dan kunnen we altijd ja zeggen. In dit geval hebben we in ons klachtenregister gekeken en gezien dat wij hierover nog nooit een melding of een klacht hebben gehad. Ik kan nu dus oprecht zeggen dat ik er niet mee bekend ben. Sterker nog, ook Eneco was er niet mee bekend en wij hebben het dus ook niet van Eneco gehoord. Dat is natuurlijk nogal wies als ze er zelf ook niet van op de hoogte zijn. We kennen ook nog geen casuïstiek op andere plekken, dus ik kan oprecht zeggen dat ik er nog niet mee bekend ben. Maar mensen zijn natuurlijk altijd welkom om de gemeente te benaderen. Zij

hebben wel een contract met Eneco en dat is dus de primaire relatie, maar wij zijn nieuwsgierig naar dit vraagstuk. Mensen mogen ons altijd benaderen. Wij zullen zeker ook, nog meer dan we vandaag hebben gedaan naar aanleiding van deze mondelinge vragen nog wat nader contact hebben met Eneco. Zij geven aan dat hun eigen bereikbaarheid voor de warmteklanten beter moet. Zij hebben zelf ook de ambitie om dat te verbeteren en daarover gaan we graag nader in overleg. Dat is de kern van mijn antwoord. We zullen dit verder moeten uitzoeken en we heten mensen welkom die dit verder aanhangig willen maken.

De **voorzitter**: Zijn er aanvullende vragen? Dat is niet het geval. Dan gaan we terug naar de indiener.

De heer **Cornielje** (PvdA): Kan ik dan concluderen dat de wethouder zij aan zij met bewoners wil staan om ze te helpen met dit probleem?

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder): Er is een vraagstuk gepitcht dat niemand nog kent. Het begint ermee dat mensen zich bekend maken, ook bij Eneco, want dat is toch de plek waar het moet gebeuren. Nogmaals, zij zijn ook bij ons welkom. Wij weten nog nergens van, maar mocht dit een probleem zijn, dan horen wij daar natuurlijk graag over.

De **voorzitter**: Dat was de laatste set vragen van dit vragenuur. De andere set gaat door naar het volgende vragenuur op 30 november. Het vragenuur op 23 november vervalt, omdat we dan een kindervragenuur hebben. Er is besloten om dat uur beschikbaar te stellen aan kinderen om vragen te stellen. Die zijn van de week al uitgebreid aan de voorbereiding bezig geweest. Ik mocht erbij zijn en het was heel leuk. Komt u vooral volgende week ook hierheen, maar u mag zelf geen vragen stellen!

Ik wens u een fijne avond.

De voorzitter sluit daarop, te 18.05 uur, het vragenuur.

Vragenuur van 16 november 2023

19

Lijst van toezeggingen, gedaan tijdens het vragenuur van 16 november 2023.

Mondelinge vragen van de fracties van D66, CDA, VVD, UtrechtNu!, Utrecht Solidair, Stadsbelang Utrecht en Student & Starter over Scouting brandt zich als eerste aan stookverbod.

Wethouder Oosters

- zal nagaan of eventuele uitzonderingen op, of vrijstellingen van het houtstookverbod mogelijk zijn en de raad daarover informeren, in samenhang met het voorstel inzake de APV en het luchtkwaliteitsplan, waarover het college de raad de volgende week een brief zal schrijven.